

РЕПУБЛИКА СРБИЈА  
НАРОДНА СКУПШТИНА  
ПЕТА ПОСЕБНА СЕДНИЦА  
20. децембар 2016. године

(Седница је почела у 10.10 часова. председава Маја Гојковић, председник Народне скупштине.)

\*  
\*                      \*

ПРЕДСЕДНИК: Поштоване даме и господо, поштовани народни посланици, ваше екселенције, отварам Пету посебну седницу Народне скупштине Републике Србије у Једанаестом сазиву.

Као што вам је познато, ову посебну седницу сазвала сам да би се Народној скупштини обратио господин Николаус Вуцис, председник Парламента Грчке.

Част ми је да у ваше име, у име народних посланика, и у своје име поздравим Његову екселенцију господина Николауса Вуциса. Осим њега, поздрављам и остале чланове делегације који присуствују данашњој седници. Такође ми је част да поздравим и све екселенције које присуствују, чланове дипломатског кора у Републици Србији.

Сада молим Његову екселенцију, господина Николауса Вуциса, да узме реч и да нам се обрати.

НИКОЛАУС ВУЦИС: Даме и господо, колеге, веома сам дирнут, заиста, што се обраћам српском парламенту и хвала вам много на части која ми је указана, мени лично, али и свим грчким парламентарцима, као и грчком народу.

Не могу да започнем говор а да не искажем своју дубоку тугу и бол због убиства руског амбасадора у Анкари, као и невиних жртава у Берлину, заједно са гневом због свих аката насиља и тероризма. Желим да искажем и посебно је задовољство што ми се пружила прилика да се обратим данас вама и да говорим о питањима од обостраног интереса за Грчку и Србију.

Ми смо данас заједно и увек смо били заједно у борби за слободу, за демократију и за националну независност. Лично сам учествовао у покретима подршке Србији кад год је то било потребно. Моја посета одвија се у време када се запажа нарочито растући тренд у размени посета на обе

стране, што ће доживети врхунац посетом грчког премијера Ципраса Србији, која је планирана за наредни месец.

С обзиром на вековне братске односе и наша заједничка искуства и борбе током историје Балкана, ова динамика посета пружа нам повод за даље побољшање билатералних политичких али и наших економских односа, који могу постати јак стуб стабилности у ширем региону Западног Балкана. Ово је заједничка констатација на свим састанцима које смо одржали са министрима, са премијером, са председником Народне скупштине, а данас ћемо се срести и са председником Републике.

Наши заједнички напори треба да имају циљ да се постигну развој и просперитет за два народа, али и за шире подручје. Наша економска сарадња представља привилеговану област грчко-српских односа. Пораст броја српских туриста представља јасан показатељ могућности унапређења економске сарадње између две земље. Такође су у току инфраструктурни пројекти који ће допринети бољем повезивању Србије и Грчке у области друског и железничког саобраћаја.

И поред финансијских околности и тешкоћа, економске везе одржавају се на високом нивоу, при чему Грчка спада међу водеће стране инвеститоре у Србији.

Предузећа са грчким интересима која послују у вашој земљи обезбедила су стварање и подршку хиљадама радних места, чиме су допринела развоју српске привреде. Ово изазива код нас разумно задовољство, међутим, и даље постоје области као што су финансијско-кредитни сектор, трговински сектор, сектор инвестиција, туризма и енергетике, који би могли још више да прошире мрежу наших економских веза. У том настојању радујемо се вашој подршци и наставку оперативног приступа и деловању грчке пословне заједнице у Србији.

Даме и господо, колеге, ми са своје стране треба да радимо како бисте ви добили прилику за трговину, за размену, али и за политичку размену са нашом земљом. Сада је евидентно да су погрешили они који су веровали да је наступио крај историје. То само по себи није важно. Оно што је важно је како ми обликујемо историју, како да обликујемо будућност, за коју се заиста чини да се све брже развија.

Оно што је важно је да покажемо да ли смо научили из грешака претходних генерација и да ли смо у стању да грешке избегнемо. И мале и велике државе имају свој сразмерно већи или мањи удео којим могу да допринесу учвршћивању мира, просперитета и преокрета, рекао бих, песимистичке психологије која влада међу народима. Посебно у нашем региону треба да спречимо сваку идеју која има за циљ дестабилизацију и отцепљење, и претње које су везане за ратове.

Грчка се последњих година налази у тематском фокусу две велике кризе: кризе у еврозони и избегличке кризе. Нашла се и у географском центру троугла, жаришта нестабилности и сукоба. И поред тога наша земља се у окружењу прогресивне нестабилности понашала првенствено као стуб стабилности. Моја земља се жртвовала скоро седам година, не само у смислу решавања економске кризе, која је, нажалост, пролонгирана због бројних неуспеха у изради програма, већ и због свог истинског и проевропског избора.

Дакле, Грчка носи терет не само спасавања своје економије, већ и очувања европске идеје. Свака друга опција би не само угрозила ионако ослабљену грчку економију, већ и европске идеје. На тај начин би морално угрозила и Европу, која се суочава са све више проблема и која би требало да представи одраслима, а пре свих омладини, нашој деци, убедљиву визију будућности.

Моја земља је поднела и терет миграционе избегличке кризе која се односи на Блиски исток и целу Европу. Упркос економској кризи, грчки народ даје исти одговор: да је наша људска дужност да помогнемо свим избеглицама којима је помоћ потребна. Овај одговор је дао и просечан Грк када је 1,2 милиона имиграната и избеглица ушло у нашу земљу. Овај одговор дало је и око 60.000 избеглица које су заглављене у Грчкој. Исти одговор дајемо покушавајући да подржимо и оне који и даље долазе.

Стратешке импликације безбедносних изазова у Грчкој и региону које јачају миграционом и избегличком кризом без преседана чине неопходном тежњу за ближом сарадњом и за координираним активностима у појединим кључним областима.

Као што се јасно показало недавно, потенцијали које поседују наше земље на националном нивоу нису довољни за холистички приступ избегличкој кризи. Због тога је потребно да се спроводе заједнички координирани приступи уз поштовање европских правила и одлука и у духу солидарности. Одлуке су донете, међутим, овај заједнички покушај спречава систематски и насилно низ земаља Централне Европе.

Са своје стране ми придајемо велику важност солидарности и поштовању релевантних одлука и обавеза Европског савета. Такође, сматрамо неопходном координацију власти земаља укључених у управљање миграционим токовима и спречавање нелегалног промета људи.

Савремени изазови у Европи, међу којима је и потреба за хуманитарним приступом у избегличкој кризи, искушавају заједничке вредности европског пројекта. За Грчку интеграција Западног Балкана у ЕУ представља стратешки регионални циљ. Наша земља је одиграла важну

улогу у промовисању европског пута Западног Балкана, а посебно од Самита у Солуну 2003. године до данас.

У том контексту Грчка је подржала и наставља да активно подржава европску перспективу Србије, која је заслужила да се прикључи ЕУ. Не само да има право, већ постоје вишеструке моралне обавезе за равноправно и брзо укључење Србије у Европску унију.

Верујемо да ће интеграције Србије у европску породицу представљати веома важан корак у учвршћивању мира, допринети стабилности, безбедности и просперитету у ширем региону. Изражавамо, стога, пуну подршку наше земље отварању нових поглавља у преговорима о приступању Србије Европској унији. Подразумева се да је наша земља спремна да пружи сваку врсту стручног знања коју затражи Србија у вези са приступним преговорима.

Све горенаведено представља чврсти став наше земље који је, као што врло добро знате, потврђен током времена, и јача заједничким деловањем влада и, наравно, предводника наших министарстава иностраних послова.

Дозволите ми да се осврнем и на два питања од посебног стратешког значаја која се тичу нас као земаља у односу на ЕУ.

Прво, желео бих да истакнем да би свака чланица, као што је нпр. Грчка, која је била десети по реду члан ЕУ, али и свака држава кандидат требало да предузме иницијативе, да формулише и води политику тако да ЕУ остане жива, да сачува и обогати своје оснивачке вредности, да се формира нова архитектура која ће подржавати социјално приближавање и спречавати неједнакости између региона и земаља.

Нова архитектура везана за фискалну политику која ће одступати од политике штедње и обезвређивања социјалних достигнућа. Она би требало да промовише колективну политику солидарности пред великим проблемима везаним како за проток избеглица тако и за економску неједнакост, да постави као приоритет развојну политику и инвестиције. Свакако да се заснива и на савременим захтевима и потребама, на јаким и важном стубу у циљу постизања мира и стабилности у нашем ширем региону, на Блиском истоку и у Северној Африци.

У противном, јасно је да ће се развијати тежње екстремног конзервативног евроскептицизма, националног раздвајања и оживљавања политике националистичке ксенофобије. Европа не сме да постане тврђава у односу на спољни свет и стварни проблеми нашег времена не би требало да подстичу страхове који подижу нове зидове између држава и народа.

Друго питање односи се посебно на балканске земље. Из великог искуства које смо стекли кроз политику наметнуту у решавању дужничке

кризе у нашој земљи напомињем да треба да постоји политика и сарадња у циљу спречавања међународних стратегија које теже издвајању и деградацији одређених области и регија у Европи, уз истовремено унапређење и трајну водећу улогу не само на нивоу економије у другим регионима и земљама, а посебно у Централној и Северној Европи.

Европска унија, институционализована у различитим брзинама и стално са неједнаким улогама за земље које је данас сачињавају, као и за оне које се налазе у различитим фазама интеграција или кандидатура за чланство, представљаће историјску карикатуру и потпуно порицање оснивачких споразума и онога што је досада представљало тзв. европску тековину.

Ови ризици су стварни и ми имамо обавезу да о њима говоримо. Ове мисли представљају оцену у смислу подршке ЕУ и изналагању излаза из ћорсокака пред којим су се нашле власти европских земаља. Уосталом, врло добро знате да смо ову одлуку донели и да смо из ове перспективе одбили притисак и стратегију везану за „грегзит“ наше земље пре једне године.

Грчка је била уз Србију и уз српски народ у свим тешким тренуцима. У погледу статуса Косова које нисмо признали ми смо вођени нашим националним ставовима. Ми се крећемо вођени политичком стабилношћу у региону. Верујемо да наш став олакшава и да унапређује наше билатералне односе. Имајући у виду поштовање принципа и правила међународног права и поштујући историју, наше две земље треба да поставе темеље будуће сарадње али и ширег разумевања везано за конкретна питања од регионалног интереса.

У том контексту, а имајући у виду навршавање 150 година од склапања дипломатских односа између Грчке и Србије, имаћемо могућност да заједнички оценимо и евентуално редифинишемо кључне аспекте наше билатералне сарадње у циљу побољшања и даљег јачања. Такође, сматрамо да треба посветити адекватну пажњу и улози парламентарне дипломатије, која може да послужи као још један начин спровођења политике јачања сарадње између два народа. Ми имамо искуство да конципирамо протокол о сарадњи као наставак техничке помоћи из програма твининга који је пружен пре пет година на свим нивоима.

На крају, драге колеге и колегинице, желео бих да искажем своје дубоко уверење да ће садашња изузетна клима која карактерише нашу билатералну сарадњу представљати чврсту основу за даље продубљивање и ширење сарадње како на политичком нивоу тако и у појединим областима од заједничког интереса за обе земље. Хвала вам пуно на пажњи.

ПРЕДСЕДНИК: Поштовани посланици, Ваша екселенцијо, захваљујем на обраћању Николаусу Вуцису, председнику Народне скупштине Републике Грчке.

Поштовани посланици, обавештење: настављамо са радом на седници и питањима која имате да поставите одмах након напуштања зграде председника Парламента Грчке и мене. Тај део седнице ће водити потпредседник Арсић.

(Седница је завршена у 10.30 часова.)